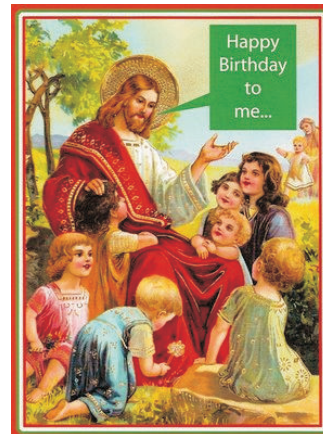

БРОЙ 2 2010Г.

УЧИЛИЩЕН ВЕСТНИК

НА
СОУ "СВ.КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ГР. АКСАКОВО

КОЛЕДА И КОЛЕДНИТЕ СИМВОЛИ В БЪЛГАРСКАТА ТРАДИЦИЯ

На **Бъдни вечер**, в нощта срещу Коледа, цялото семейство се събира на празнична вечеря. Най-възрастният мъж в дома запалва огън, в който се поставя бъдник – специално отсечено дъбово или крушово дърво, което гори цяла нощ.

Ако бъдникът гори буйно, с голям огън и пръска много искри, годината ще бъде здрава и плодородна за цялото семейство.

На трапезата се поставят нечетен брой – седем, девет или единадесет, постни ястия. Пита, варено жито, варен фасул, постни сарми, туршия, лук, орехи, други ядки, зелник, тиквеник, кравайчета, баница, ошаф (компот от сушени плодове), мед, пресни плодове.

Неизменно се слага и чесън, който според народните вярвания отблъсква уроки, магии и болести.

Вечерята започва с прекадяване на цялата къща с тамян, за да се прогонят злите духове. Обредната питка – боговица, се замесва с тройно пресято брашно и с „мълчана“ вода. Тази вода най-младата невеста донасяла от чешмата, без да продума нито една дума по пътя.

Питката е украсена с направени от тесто фигурки, символизиращи плодородието – житен клас, грозд, слънце, пчела, орач, фигури на домашни животни и др. На трапезата стопанинът на дома вдига високо над главата си питата и изрича благопожеланието:

Да се ражда пшеницата под път и над път,
класовете да станат като лъжици, а зърната – като дренки!
Да се раждат гроздето, ечемикът и царевицата!
Да се плодят агнетата, козите и кравите!
Боже, ела ни на гости да вечеряме заедно!

Боговицата се разчупва от най-възрастния на трапезата, като първото парче се нарича на Богородица или на къщата. Другите парчета се раздават по ред от възрастните до най-малките. Всеки търси в своето парче скрита пара. Който я намери, ще бъде богат и честит през цялата година. Момите слагат под възглавницата първия залък от парчето си, за да сънуват за кого ще се оженят.

Някога, щом някое дете кихне на бъдни вечерната трапеза, стопанинът му обещавал да му подари агънце. Намислете си и вие какво ще си поискате вместо агънце, ако се случи да кихнете на Бъдни вечер.

Може да ви кажат, че не са чували за такъв обичай. Тогава може да им припомните старата пословица:

„Нима си кихнал на Бъдни вечер, та да ти го харижа (подаря)?“

В края на вечерята всеки чупи по един орех и по това дали той е хубав или лош, гадае за своето здраве.

Обичаят повелява трапезата да не се прибира, за да може Богородицата да влезе във всеки дом. Среднощ тръгват коледарите.

Много е важно кой ще посети дома първи на Бъдни вечер и на Нова година. Ако полазникът (първият гост) е добър човек, то и годината ще бъде добра и благополучна за всички в къщата. Някога е имало обичай домакините сами да канят гости, които вече са доказали, че носят щастие на хората.

ДОБРОТВОРСТВО

В навечерието на Коледа инициативен комитет от VIIБ клас:

- Нелина Станева
- Вяра Илиева
- Ивалина Петрова
- Неделина Тотева
- Мартин Ангелов

поде кампания за набиране на средства, детски играчки и дрехи в помощ на децата от Дом за деца без родителска грижа "Другарче" - гр. Варна.

Инициативата намери подкрепа в лицето на ОДК, Читалище "Просвета" и много жители на гр. Аксаково.

Със събраните средства в размер на **620 лв** бяха закупени:

- 1 килим
- 2 пътеки
- 2 DVD
- 6 костюма на снежинки
- 4 календара

На 15.12.2010г. подаръците бяха поднесени на децата в Дома.

За доброто настроение на малчуганите се погрижиха ученици от VII клас в училището, децата от школата за автентичен фолклор, школата по екология при ОДК, танцов състав "Изворче" и танцов състав "Аксаково" при Читалище "Просвета", които изнесоха поздравителна програма.

ЗНАЕТЕ ЛИ ТОВА?

▶▶ | КАК ПРАЗНУВАТ КОЛЕДА ПО СВЕТА | ◀◀

АНГЛИЯ

Във всеки дом има накичена елха за радост на всяко дете. А в очакване на Дядо Коледа, който се спуска през комина и оставя подаръците в специално пригответи дълги чорапи, закачени на всяко креватче, децата помагат на мама. Коледното меню е представено от огромна пълнена патица (гъска) или пуйка с гарнитура от печени картофи и забележителния коледен пудинг който се приготвя буквално от всички членове на семейството. А католиците в Ирландия имат обичай да осветяват изцяло прозорците си. Цялото семейство със свещичка в ръка коленичи и се моли. След това свещичката на най-малкото дете или на най-младия от компанията се поставя в центъра на масата, а всички останали свещи се поставят на ръба на прозорците, за сочат пътя на Мария и Йосиф в нощ.

РУСИЯ

Коледа в Русия е отражение на дълбоко вкоренените славянски традиции и обичаи. В миналото младите момичета са се изкачвали по стълбите стъпало по стъпало, повтаряйки "да" или „не“, за да видят дали ще срещнат избраница на сърцето си. Друга традиция-символ: между клоните на елхата е била укривана дни наред клетка с бели гълъби, които са били пускани на свобода на Бъдни вечер с надеждата да се върнат с късмет и щастие. В Украйна преди 25 декември се е постело в продължение на 39 дни. А когато падне нощта, всички сядали около масата и едно след друго се редели 12 ястия, кои от кои по-хубави. Дванадесет в чест на светите апостоли.

АМЕРИКА

Тук има повече от един начин за празнуване. Всъщност те са толкова, колкото са страните, от които са дошли заселниците? Защо Коледа в Америка е толкова весела и ярка? Защото хората започват да мислят за нея още през август. През слънчевите си очила в най-голямата жега те изучават витрините на магазините, търсейки нови, оригинални украси за своите къщи и коледни дръвчета. Но истинското начало започва шест седмици преди Коледа. Точно тогава многочислените дядоколедовци завладяват улиците. Американците го наричат Санта Клаус. Този американски Дядо Коледа е бил вдъхновен от Свети Николас, защитника на децата. През 19 век един американски карикатурист пръв го изобразява с голям корем, бяла брада и червени дрехи. Вестниците сочат, че 60 % от американските деца между девет и десет години все още вярват в съществуването му! В тези дни всички стават много заети. Хората бързат по улиците, обикаляйки магазините със списъци за покупки. Децата слушат уличните музиканти и се възхищават на украсените коледни дръвчета, ангелчетата, които „летят“ из улиците, и многобройните цветни гирлянди. Близо до мексиканската граница хората украсяват градините си със свещи,

МЕКСИКО

Подготовката за Коледа започва от 16 декември. Къщите се обкичват със зелени растения, мъх, разноцветни фенери и в средата на хола се поставя една ясла. Децата носят малки статуи на Йосиф и Мария и ходят от къща на къща, което символизира търсенето на подслон от двамата в Коледната нощ. В самата нощ децата и младежите играят играта „Пината“ -това са малки глинени гърнета, пълни с бонбони и малки подаръци, окачени за тавана. Всяко дете със завързани очи трябва да счупи едно гърне, за да вземе бонбоните и подаръка.

КОЛЕДА Е СКОРО!

КОЛЕДЕН ТЕСТ

1. Как се нарича водачът на коледарската дружина?

- а) Войвода в) Станеник
б) Вожд г) Старец

2. Според традициите, на кой ден не трябва да се раздига масата с ястията, докато не залезе Слънцето?

- а) Коледа в) Денят след Коледа
б) Денят преди Коледа г) Стефановден

3. С какво се посрещат коледарите, които почукат на вратата?

- а) със сопата в) с препечено агънце
б) с кравай със забодена паричка г) с вино

4. Какво се яде на Бъдни вечер, според българските традиции?

- а) печена пуйка в) постни блюда
б) печено агънце г) баница с късмети

5. Кое от изброените имена НЕ е на мъдреците, които са отишли да поздравят Йосиф и Мария за раждането на Исус?

- а) Каспар в) Телеост
б) Балтазар г) Мелхиор

6. Колко блюда трябва да има на масата на Бъдни вечер?

- а) 7 в) четен брой
б) 6 г) нечетен брой

7. На кого се нарича първият къшей от обредния хляб според българските традиции, при разчупването му на Бъдни вечер?

- а) на Исус Христос
б) на Богородица
в) на новото слънце
г) на най-възрастния в семейството

8. Как е наименованието на пъна, който се поставя в огнището (камината) на Бъдни вечер, според българските традиции?

- а) коледник в) лазарник
б) бѣдник г) пън

Томислав Дамянов Vб клас

Десислава Георгиева Vб клас

Памела Иванова Vб клас

КОЛЕДНАТА НОЩ

Щом нощта се спусне над града
и тихо завали снегът,
изгрява там една звезда
и тихо пее във нощта.

И щом заспят децата,
легнали в леглата,
един старец белобрад,
в шейна, пълна със смарагд,
в небето той ще полети
и много път ще излети.

Когато стигне във града,
той тихо във нощта,
ще влезе през комина със магия,
и ще остави под елхата
подарък за мъничката Лил.

И така, във всяка къща
ще остави нещо,
без да ще да му се връща.
Ще дари той всеки с мъничко любов
и за доброта на Земята ще отправи зов.

Златина Великова VIIа клас

ОЧАКВАНЕ

Коледа почука
на моята врата.
Зная, че подаръци
очакват ме в нощта!

Тръпна в очакване,
не мога да заспя-
толкова далечна
изглежда сутринта.

Очичките затварям
и виждам в съня
Снежанка и джуджетата
в приказна шейна.

Жулиета Аврамова VIб клас

Аваш Исмаил Керим VIб клас

ТАКА ЖИВЕЕМ, УЧИМ И ТВОРИМ!

ВЯРАТА В ДЯДО КОЛЕДА

Имало едно време един симпатично закръглен старец с дълга, бяла брада и с радостни, добри очи, в които винаги бляскали весели пламъчета... Обличал се винаги в яркочервено, а на любимата му шапка неизменно имало пухкав бял понпон. Дядото имал толкова много имена, че с усилие ги запомнял всичките, но любимото му било само едно- Дядо Коледа.

Старецът обичал празника Коледа, но още повече обичал да радва децата по света с подаръци. Малки и големи, близо до прекрасно украсените елхи, очаквали с нетърпение през нощта на Бъдни вечер Дядо Коледа да посети домовете им. Зазвучавали звънливи детски гласчета, пеещи коледни песни. Майките четели коледни приказки, а бащите окачвали специалните празнични чорапчета за подаръци над камините.

Когато добрият старец пристъпел към вратата на следващия дом от дългия списък, винаги поглеждал през заскрежения прозорец. През запотените от студа стъкла струяла празнична атмосфера, радостните светлинки на елхата примигвали закачливо, а огънят горял силно- точно както горяло и желанието в детските сърца час по- скоро да видят Дядо Коледа и неговите предани еленчета, с помощта на които той успявал да обиколи с шейната си целия свят за една нощ.

За съжаление това бяха само стари спомени... Никой вече не вярваше, че старецът от Лапландия съществува. Дядо Коледа от пет години не беше обличал костюма си, а и еленчетата копнееха да се издигнат във въздуха за поредна обиколка. Въпреки това той

не губеше надежда и всяка сутрин проверяваше пощенската си кутия.

Един ден, точно преди Бъдни вечер, в пощенската си кутия добрият старец откри писмо, върху плика на което пишеше: "От Ники за Дядо Коледа". Нямаше нито адрес, нито пощенско клеймо. Старецът зачете бързо написаното на листа:

"Скъпи Дядо Коледа,

Пиша ти това писмо, за да те помоля само едно- да дойдеш и да убедиш мама, тати, кака и приятелите ми, че съществува! Въпреки че съм на пет години, аз знам, че ти си някъде там...

PP. И ми донеси кола с дистанционно..."

Дядо Коледа не усети как усмивката грейна на лицето му. Беше задрямал, че все още има деца, които вярват в него.

Докато се усети, беше станало 11 часа, а не трябваше да закъснява. Той облече набързо червения си костюм, взе подаръка, дело на работливите джуджета, и впрегна еленчетата...

- Мамо, мамо, виж- Дядо Коледа!- извика Ники, който беше прекарал три часа на прозореца в очакване и почти беше задрямал... Майката се приближи с недоверие в очите и с шеговита усмивка на лицето, но остана изненадана от това, което видя през стъклото. Тя разтърка очи. След като ги отвори обаче на фона на Луната още по- ясно се откри странния силует на шейната, теглена от еленчетата, препускащи във въздуха, и чу гръмкия, но весел смях: "Хо- хо- хо! Весела Коледа!"

Ивелина Милкова VIб клас

ОТГОВОРИ НА КОЛЕДНИЯ ТЕСТ:1-в;2-б;3-б;4-в;5-в;6-з;7-б;8-б

ВОЛ И МАГАРЕ

Два вола от нивата се връщат
и, влизайки в обора, тежко пъшкат.
Единият при магарето отива,
да му се оплаква от горещата нива.
Магарето пък умничко се случу
и на малка хитрост го научи.
Щом е толкоз изморен, да се престори на болен.
Волът се съгласил на това предложение
и отвърнал с добро настроение.
Стопанинът случайно чул техния план,
но хитрец от тях бил по- голям.
И реши нищичко да не им каже,
а жестоко да ги накаже.
На другата сутрин волът
престорил се на болен,
стопанинът го видял
и магарето подбрал.
Магаренцето клето в бодли се препъва

и до коленцата в тях потъва.
Връща се то уморено,
от никого не съжалено.
Волът на магаренцето с клепнали уши
кавалерски благодари.
И каза, че вече седемдневно
ще прави това ежедневно.
Магаренцето се ядоса на това
и хитричко вдигна своята глава.
И каза на вола, че ако до утре не се оправи,
страшно нещо месарят ще направи.
Ще му тегли ножа
на тлъстата волска кожа.
Милият вол, вярвайки на това,
цяла вечер не заспа.
А на сутринта се вдигна на крака
още преди ярката зора.

Велина Великова VIб клас

КРЪСТОСЛОВИЦА

Десислава
Пламенова
V,б"клас

Грей звезда до звезда
по зелена хубавица,
обкръжена от дечица.
Що е то?

Любомир
Манушкин
V,а"клас

И с брада бяла е той,
и с голям чувал на гръб
и теб ще посети
стига да си слушал ти.
Що е то?

Вилина
Карадушева
V,б"клас

От гората подарено,
от децата украсено.
Обикаля в снеговете
по селата,градовете
да натупа гърбовете.
Що е то?

1. Добър и белоброд старец.

2. Голям християнски празник.

3. Торба за подаръци, която дядо Коледа носи.

4. Животните, които теглят шейната на дядо Коледа.

5. Какво закачаме на вратите си на Коледа?

6. Какво слага баба в баницата на Нова година?

Съставил: Виктория Куманова Va клас